

Tæksta: Kitty Skapalen
Járggálibme: Lars Th. Kintel

Svein Schultz (41): Mássjelis værálldamusihkkár

Sjattaj bajás Hábmerin, manelt Guovddagæjno ja værállda stuorámus stádj gaskan ja musihkav dahká væráltnástij ávdás. Svein Schultz galla moatte strenga nanna spielet.

Bassissta ja komponista le hárijánam ij vuojnu nástij duogen. Barggam le moatte lágásj bandaj siegen, manemus 10 jage stuoves oassen sáme væráltnáste artista Mari Boine bandan. Sijna le buorre namma vuona musihkan, ja aktan Mari Boinejn ja Herman Rundbergajn oattj sán buoremus musihka bálkáv (Kautokeinoopprøret) Amandaktijvuodan Haugesundan árabut dán jage. Duodden nammaduváj jage buorre álmán Guovddagæjnon ja Aillohas-bálkkáv oattj Sami Grand Prixan gidán.

- Sjaddiv bajás Tranoyan ja Helland skávlán vádtsiv, ja de 3 jage Hamarøy joarkkaskávlán. Juo 5. klássa rájes lev bandan spellam. Dalloj bandaájrrasa málssun gá rádnvuoda málssun, tjajmmá sán. 80-lágon ij lim vuojga állo rytmalasj musihkka suv bajásjaddambirrasin, valla manenagi sán ienebut ja ienebut árbbedábálasj musihkkaj lijkkuj, ja le moadda sáme artistajda buktám akustalasj ja elektrávnálasj távna.

- 8. klássa rájes mierrediv musihkajn galggiv barggat, dat lij stuorámus gájkas. Musihkkakonservatorijin Kristiansandan vádtsiv jagiit 1986-1989 ja dat rájes lev musihkas viessum, subtsas sán.

- Lidjiv ájnna bassissta stádan guhti návttáj lágáj ja dan diehti oadtjiv galle bargoj manenagi. Gássjelis le gal dán suorgen rijsbat, hehttu garrasit barggat jus ájtu galggá musihkas viessot.

Sáme musihkkabirás
Sán le Mari Boine manemus pláhtav buvtadum ja le oassálasstám «Bálgiduvvon

Tjehpes duodjár: - Sán le stádes duodjár ja viehka tjehppe, javllá væráltnásste ja Hábmerbáhtja Svein Schultza aktisasj barggo guojjme. **Stádig hándtverker:** - Han er en stádig hándtverker og veldig dyktig, sier verdensstjernen og samarbeidspartneren til Hamarøygutten Svein Schultz.

«Vuogas le Sveina siegen barggat. Sán le sjuggel ja viehka tjehppe.»
«Svein er veldig behagelig å jobbe sammen med. Han er kreativ og kjempedyktig.»
(MARI BOINE)

Buorre láhkabarggo. Mari Boine ja Svein Schultz libá guhkev aktan barggam ja basádismánon Senegalaj vuolggeba vat ádásis bádditj. **Godt lagarbeid.** Mari Boine og Svein Schultz har jobbet sammen lenge og i november går turen til Senegal for nye innspillinger.

bálgat» – vuostasj sáme opera, buvtadum vuona operas. Beavivásij le sán ávdála komponerim «Internáhtta» (2003) ja «Faust» (2004).

Gáktu sáme birrasij báhti?
- Mujna le guojjme ja máná Guovddagæjnon ja jagen 1993 spelliv muhtem banda siegen dáppen, vikárran Mari Boine bandan ja stuoves oassálassten jages 1998. Lev agev tjerdalasj world musihkkaj lijkku ja «Weather Report» lij vuostasj banda massta mujna lij álles skierretjoahkke. Sij spieledin jazzav ja afrikkalásj rytmalasj musihkav ávtá bále. Jan Garbarekav aj lijkkujiv.

- **Makkir aktisasjvuohhta le dájna julevsáme guovlluj?**
- Gá bajásjaddiv Hábmerin de ij lim mujna nav lahka aktijvuohhta sáme birrasijn ráddnásuohkanin danen gá nav guhken ierit lij. Valla lev buorep aktijvuodaj oadtjum birrasijn manemus jagij duogen.

- **Mij div arvusmahtá?**
- Oahpásmuváv rollajda masi musihkka gullu. Filman «Kautokeino-opprøret» gæhttjiv filmav ja dálkkujiv dan dilijt. Ja jur dan musihka ávdás oattjov Amanda bálkáv buoremus musihka diehti.

- **Hávsske le gal ja lijkkuv dasi.** Valla ietján de gal irkkán soaptsov, javllá Schultz guhti le freelancer ja gut aj oassálastij

«Singing in The Rain» gehtjadimoavdon Oslo.

- **Le gus dájna juokkirak aktisasjvuohhta Hamsunijn?**
- Berustahtjám lev ienep Hamsunis gá állessjattugin sjaddiv, valla hehttuv miededit ávdála ittjiv. Láhkám lev moadda romána Hamsunis ja muv mielas le sán ihkeva tjehppe tjálátjiv.

- **Majt sidá javllat bájkálasj nuorajda gudi sihti musihkajn barggat?**
- Tjuovvum lev galla vehi vuojnáv viehka állo dáhpáduvvá musihkkabirrasin Hábmerin ja dat le ham buorre. Jus sihtá álgus bessat de hehttu jáhkket dasi majna giullu, tjuohte prosentá, ij lijsi iehpedit, danen gá moaddása musihkav láhki uddni. Gávnnui máhttelisvuoda jus nuoges berus ja duosstá, javllá dábdás musihkkár guhti sihke spielet, tjállá ja buvtat.

- **Buorre málsom navti sjaddá ja da gálmma oase nubbe nuppev viehka buoragit állidi.** Sjuggelisvuohhta dassta badján, javllá sán. Ja sjuggelisvuodav galla dárbahtjiv gá Hamsunbiejve gæhttjum suvva dahkat sierra dingodum dagojt Hamsunbiejvija jagijn 2000 ja 2002. – Dá guokta bargo muvva arvusmahttin, javllá Schultz.

- **Lesj ij Svein sidá gullut ávvá makkirak suorggáj ja gá freelance musihkkárin**

barggá de le viehka buorre gá sijna le moattebelak máhtudahka.

- **Ávvusav gá besav barggat musihkajn gánná le vehi vuosteldibme, mij le iehpedábálasj musihkkasuorge ja gánná li áda oase.** Hávsske le barggat básij rastá, friddjavuodav vaddá.

- **Boadá desti Hábmerij ja Divtasvuodnaj?**
- Mujna le hyhtto Hábmerin valla gá

SVEIN Schultz og Mari Boine pá turné i Østerrike hasten 2007, sammen med bl.a. Gunnar Augland (bak). Hovedbildet er fra samme turne.

æddnám Spálavuolen árru de dáhku manádav gá lav guovlon. Valla mujna le ham ájn aktijvuohhta rádnaj dáppe. Sidáv ájn vil ienebut dáppen árrat. Luonndo nav ednagav vaddá, javllá sán gut jur dálla le Berlinan. Ja guojmijn ja mánáj Guovddagæjnon ja álles værál barggosadjen de oamedábdó boahatá.

- **Mujna le nievres oamedábdó fámilja hárráj gá nav manádav.** Gá lidjiv USA:an áttjak de pássan gehtjastiv ja ájttisv lev 47 lándajn manádám.

Ávkkás aktisasj barggo Boinejn
Schultz le 90-lágo rájes Mari Boine siegen barggam. Sán lij komponista suv vuostasj skierron áda bandajn ja buvtadij nuppev pláhtav mij bádjiv jagen 2006.

- **Mari le viehka rabás ja munnun le buorre aktisasjvuohhta.** Goappátja lijkkujiv áda vuogijit gæhttjalit ja sán ij balá áda suorgijit gæhttjalimes. Gá studion áda vuogijit gæhttjalin de aj juojddáv hilggun.

- **Vuogas le Sveina siegen barggat.** Sán le sjuggel ja viehka tjehppe. Ietjam bieles de mujna ij la formalalásj áhpáduš musihkan, sán jasskavuodav buktá váj besav ietjam ájálvisájt gæhttjalit. Lesj lijkkuv oassálasstet buvtadimen ja ájnas le gá jasska lav suv siegen gejna bargav, javllá Mari Boine. Lesj boahatá unna sajátjis 10 gádjiv.

- **Makkir bagádusá li dájna iehtheadjida gudi musihkajn sihti barggat?**
- Mán lev buojkulvis jut ij dárbaaha stuorra stádas boahet jus vuorbástuvvat galggá. Ájnnasamos le máná ja nuora bessi ietjasa váddásijn ávdánáhttet, sihke musikálasj ja ietjá vaddása aj. Munji lej ietjam musihkkaáhpádidje stuorra arvusmahttem gá 3. klássan vádtsiv ja pianov oahppiv spellat, javllá sán. Boine lávlov "juogav" Sáltstrávve gáttén, man vuodon le oabme sálmma julevsáme juogas bájnndum.

- **Muhtem bágojt ittjiv dádjada ja danen hehtttjiv tevstav puggit.** Ietján de suv mielas Lars Andreassen viehka ájnas bargov dahká julevsáme musihkkabirrasin:

- Sán lávllu avtav muv lávllagijis ietjas skierron ja muv mielas le sán tjehppe gá segat dárogielav ja dav binnáv sámegeielas mav mujtta bajásjaddamis. Ájnas le jut duosstá fáron válddet dav mij le ieme ja állidit áda vuogij, javllá Boine, guhti le sjaddam akta Vuona dábdusamos artistajs ávdáld návti láhpat:

- **Sárno varrudagájt gájka rádnajda Divtasvuonan, javllá væráltnásste.**

Ja áda távna báhti Schultzas ja Boines boahatte tjavtja. De Senegalaj mannaba.

- **Áda skierro boahatá.** Gæhttjalip ierit besat Oslo, javllá Svein Schultz, guhti ruohtsaj Hábmerin barggá værálldav michtáj.

NORSK TEKST:

Svein Schultz (41): Nøktern verdensmusiker

Han vokste opp i Hamarøy, pendler mellom Kautokeino og verdensmetropoler og lager musikk for verdensstjerner. Komponisten Svein Schultz spiller så absolutt på flere strenger.

Bassisten og komponisten er vant til å levere varene i skyggen av stjernene. Han har jobbet med mange forskjellige band, de siste 10 årene som fast medlem i bandet til den verdenskjente samiske artisten Mari Boine. Han har en solid posisjon i norsk musikk, og tok sammen med Boine og Herman Rundberg prisen for beste musikk (Kautokeino opprøret) under Amanda utdelingen i Haugesund tidligere i år. I tillegg ble han kåret til hedersmann i Kautokeino og fikk Aillohas-prisen under Sami Grand Prix i år.

- **Jeg vokste opp på Tranøy og gikk på Helland skole, deretter 3 år på Hamarøy videregående skole.** Fra jeg gikk i 5. klasse har jeg spilt i band. På den tida byttet vi bandmedlemmer etter hvem vi var kompis med, ler han. På 80-tallet var det lite med rytmisk musikk i hans oppvekstmiljø, men han har etter hvert blitt mer og mer glad i tradisjonsmusikk, og har gitt akustiske og elektroniske toner til flere samiske artister.

- **Fra 8. klasse bestemte jeg meg for å satse på musikk, det var det store.** Jeg gikk ved musikkonservatoriet i Kristiansand fra 1986-1989 og har siden den tida levd av musikken, forteller han.

- **Jeg var eneste bassist i byen som leste noter og fikk etter hvert mange oppdrag.** Det er en hard bransje og man må stå på for virkelig å kunne leve av det.

Samisk musikkmiljø

Han står som produsent for Mari Boines siste plate og har vært med på "Bálgiduvvon bálgat" – den første samiske opera, produsert av den norske opera. For Beavivás har han tidligere komponert "Internáhtta" (2003) og "Faust" (2004).

- **Hvordan havnet du i det samiske miljøet?**
- Jeg har samboer og barn i Kautokeino og i 1993 ble jeg med i et band i Kautokeino, ble vikar i bandet til Mari Boine og fast medlem fra 1998. Jeg har alltid vært svak for etnisk world music og "Weather Report" var det første bandet jeg hadde hele plate-samlinga til. De sto for en kombinasjon av jazz og afrikansk rytmisk musikk. Også

Jan Garbarek likte jeg godt.

Hvilket forhold har du til det lulesamiske området?
- **Da jeg vokste opp i Hamarøy hadde jeg ikke så stor kontakt med det samiske miljøet i nabokommunen, til dels på grunn av store geografiske avstander.** Men jeg har fått mer kontakt i miljøet nå i de senere årene.

Hvor henter du inspirasjon fra?
- **Jeg setter meg inn i rollene hvor musikken skal fylles.** I filmen "Kautokeino-opprøret" så jeg filmen og tolket de ulike situasjonene. Og nettopp for denne musikken fikk han altså Amanda prisen for beste musikk.

- **Det er veldig hyggelig og jeg setter pris på det.** Men ellers så trives jeg litt i skyggen ja, sier en noktern Schultz, som er freelancer og som også hadde en finger med i tangentene i oppsettningen "Singing in The Rain" i Oslo.

Har du noe forhold til Hamsun?
- **Jeg har blitt mer interessert i Hamsun etter at jeg ble voksen, men må innromme at jeg ikke var det tidligere.** Jeg har lest flere Hamsun romaner og synes han er fantastisk god til å skrive.

Har du noen gode råd til andre unge lokale håpfuller som ønsker å jobbe for og av musikk?
- **Jeg har jo fulgt med litt og ser at det skjer mye bra i musikkmiljøet i Hamarøy og det er veldig hyggelig.** Det er sterke krefter som drar det kulturelle loftet. Har man lyst til å nå ut må man tro på det man gjør, gá for det hundre prosent, det nytter ikke å tvile for å lykkes, for det er mange som utdanner seg innen musikk i dag. Det finnes muligheter om man er nok interessert og har nok guts, sier den velrenommerte musikeren, som både spiller, skriver og produserer.

- **Det gir en god variasjon og de tre elementene utfyller hverandre bra.** Det gir rom for kreativitet, sier han. Og nettopp kreativiteten fikk han bruk for da han ble spurt om å lage bestillingsverk under Hamsundagene i 2000 og i 2002.

- **Det var veldig inspirerende å få gjøre de stykkene, sier han.**

Selv ønsker ikke Schultz å tilhøre en egen sjanger og som freelance musiker er det en stor fordel å inneha en bred kunnskap og kompetanse.

- **Jeg er glad for å kunne jobbe med musikk som har litt motstand og kamp i seg, som ikke er en typisk musikk sjanger og som inneholder nye elementer.** Det er deilig å operere på tvers av baser, det gir frihet.

Blir du å tilbringe mer tid i Hamarøy og Tysfjord?
- **Jeg har hytte i Hamarøy, men siden min mor bor i Svolvær er det nok dit jeg reiser når jeg er i området.** Men jeg har jo kame-

rater som jeg holder kontakt med. Jeg kan godt tenke meg å tilbringe mer tid der. Naturen gir meg masse, sier han, som for øyeblikket befinner seg i Berlin. Og med samboer og barn i Kautokeino og med verden som arbeidsplass sniker samvittigheten seg innpå.

- **Jeg har jo dårlig samvittighet overfor familien når jeg er mye borte.** Det er mye reising med Mari. Da jeg var i USA nå nylig tittet jeg i passet og telte 47 land, så ja, det er mye farting.

Fruktbart samarbeid med Boine

Schultz har siden 90 tallet jobbet sammen med Mari Boine. Han var komponist på hennes første plate med det nye bandet og produserte den andre plata som kom i 2006.

- **Mari er veldig åpen og vi har en god kjemi.** Begge liker vi å prøve ut nye ting og hun er ikke redd for å prøve ut nye retninger. Jeg liker godt å jobbe med henne. Når vi går i studio og prøver ut nye ting er det også noe vi forkaster.

- **Svein er veldig behagelig å jobbe sammen med.** Han er kreativ og kjempedyktig. Jeg har selv ingen formell utdanning i musikk, han gir trygghet slik at jeg tør å prøve ut mine ideer. Jeg liker å være med å produsere og det betyr mye at jeg har trygghet til den jeg jobber med, sier Mari Boine. Selv kommer hun fra ei lita bygd med 10 hus.

- **Hva slags råd har du til andre håpfuller som ønsker å lykkes med musikk?**
- **Jeg er et eksempel på at man ikke trenger å komme fra storby for å lykkes.** Det viktige er at barn og unge blir gitt muligheten til å utvikle sine talenter, både musikalske og andre talenter. For meg var min musikk lærer en inspirasjon da jeg gikk i 3. klasse og lærte å spille piano, sier hun. Boine fremforfe "Joiken" ved Saltstraumen, som er basert på en gammel salme preget av den lulesamiske joiken.

- **Det er noen ord jeg ikke forsto men jeg måtte pugge teksten.** Hun synes for øvrig at Lars Andreassen gjør et viktig arbeid i det lulesamiske musikkmiljøet:

- **Han synger en av mine sanger på sin plate og jeg synes han gjør en god jobb som blander norsk med det samiske han husker fra sin oppvekst.** Det viktige at man tør å ta med seg det gamle og utfylle det med nye uttrykk, sier Boine, som har blitt en av Norges mest anerkjente samiske artister, og som avslutter:

- **Du må si at jeg hilser til alle kjente i Tysfjord, sier verdensstjernen.**

Og nye toner kan ventes fra Schultz og Boine kommende høst. Da går turen til Senegal.

- **Ja da blir det ny plate.** Vi ønsker å komme vekk fra Oslo, sier Svein Schultz, som med rotter i Hamarøy har hele verden som arbeidsarena.

